

เริ่มขยับ .. ร่างขยะฯ

สร้างคุณค่าแห่งความร่วมมือ เอาชนะขยะกองโต

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติร่วมพลังแสดงความคิดเห็นขับเคลื่อนการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ชีขยะมีประโยชน์แค่ต้องคัดแยก ย้ำพลังชุมชนเข้มแข็งร่วมด้วยหน่วยงานท้องถิ่นเป็นหัวใจสำคัญ สร้างคุณค่าแห่งความร่วมมือที่ขับเคลื่อนด้วยพลังของคนในพื้นที่

เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมसानใจ ชั้น ๖ อาคารสุขภาพแห่งชาติ จ.นนทบุรี คณะทำงานพัฒนาข้อเสนอนโยบายเฉพาะประเด็นฯ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายว่าด้วยการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

ดร.วินัย วีระวัฒนานนท์

ดร.วินัย วีระวัฒนานนท์ ประธานคณะทำงานฯ กล่าวว่า ปัญหาขยะเป็นเรื่องใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนในสังคมไทย สถานการณ์ขยะในประเทศไทยในปี ๒๕๕๙ มีปริมาณมากถึง ๒๗.๔ ล้านตัน คิดเป็น ๗๔ ล้าน กก. ต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ ประมาณ ๑๙๐,๐๐๐ ตัน

ขณะที่การดำเนินชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน มีการเลือกใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่างรวดเร็ว หรือ

เรียกว่า "ใช้เร็ว-ทิ้งเร็ว" รวมถึงการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ของคนไทยยังอยู่ที่ร้อยละ ๑๐ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่มีความตระหนักในเรื่องการแก้ปัญหาขยะอย่างในทวีปยุโรปที่มีการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ได้ถึงร้อยละ ๕๐

เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น จึงมีการบรรจุระเบียบวาระ "การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน" เป็น ๑ ใน ๔ ระเบียบวาระที่จะเข้าสู่การพิจารณาในสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ โดยสาระสำคัญของร่างมติ คือ ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ/เขต คณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน เครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัด สนับสนุนให้ชุมชนจัดให้มีกลไกของชุมชนที่มาจากทุกภาคส่วนจัดทำแผนการจัดการขยะในชุมชน แบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ติดตาม เสนอแนะ และประเมินผลการลดใช้ขยะและการนำกลับมาใช้ใหม่ รวมถึงให้ อปท. ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และจัดทำคู่มือการจัดการขยะมูลฝอยตามบริบทของชุมชนอย่างเข้มแข็ง

รศ.จิราพร ลิ้มปานานนท์ ที่ปรึกษาคณะทำงานฯ กล่าวว่า การดำเนินงานเพื่อนำไปสู่สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ ว่าด้วยเรื่องการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย ถือเป็นภารกิจสร้างข้อตกลงร่วมกันด้วยหัวใจ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงปัญหาที่สั่งสมมานาน และร่วมเดินหน้าสู่การแก้ไขบนพื้นฐานของพลังชุมชนและการมีส่วนร่วม โดยอาศัยต้นทุนทางสังคมที่มีอยู่ และสานต่อเป็นพลังผลักดันสู่ความสำเร็จ เปลี่ยนความคิดจากขยะที่ว่ามีค่า กลายเป็นทองที่มีมูลค่าและสามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

รศ.จิราพร ลิ้มปานานนท์

๘๕๐ ตัน และยังขยายการดำเนินงานครบทั้ง ๖๑๕ หมู่บ้าน ซึ่งเป็นที่รู้จักในนาม "บึงกาฬโมเดล" และเป็นสถานที่เรียนรู้ของหน่วยงานต่างๆ จากทั่วประเทศ

ด้าน นายภาณุวัฒน์ อ่อนเทศ หัวหน้ากลุ่มงานแผนงานและประเมินผล กองนโยบายและแผนงาน สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานครกล่าวเห็นด้วยว่า หน่วยงานท้องถิ่นควรเป็นผู้ออกแบบ วางแผน และจัดทำข้อบัญญัติในชุมชนเพื่อการแก้ปัญหาขยะแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน รวมถึงการให้ความรู้กับคนทุกระดับตามบริบทของชุมชน เช่น ในพื้นที่เขตเมืองอย่างกรุงเทพมหานคร ก็ย่อมมีแนวทางแก้ปัญหาที่แตกต่างกับพื้นที่ต่างจังหวัด

นายภาณุวัฒน์ อ่อนเทศ

นายศิวกานต์ กระจิฉะ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลศรีวิไล จ.บึงกาฬกล่าวว่า อปท. คือหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ขณะที่การแก้ปัญหาขยะก็เป็นหน้าที่ของอปท. ทางเทศบาลจึงได้ริเริ่มจัดทำโครงการ "กำจัดขยะที่ต้นทาง ร่วมสร้างประเทศไทยไร้ขยะ" โดยณรงค์คัดแยกขยะหลังบ้าน นำขยะติดมาฝากธนาคารขยะ จนกลายเป็น "ธนาคารขยะ

นายศิวกานต์ กระจิฉะ

ฌาปนกิจศพ" นำเงินจากกิจการธนาคารขยะไปช่วยเหลือฌาปนกิจศพผู้เสียชีวิตในชุมชนจนครบทุกหมู่บ้าน โดยปัจจุบันมีครัวเรือนเข้าเป็นสมาชิกธนาคารขยะ ร้อยละ ๘๐ มีปริมาณขยะรีไซเคิลที่รับฝากถึง

ส่วน นายอนุกุล สุธาพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการมลพิษ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระบุว่า การจัดทำร่างมติของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ถือเป็นสิ่งที่

นายอนุกุล สุธาพันธ์

เดินหน้าอย่างถูกต้อง และสอดคล้องแนวนโยบายใหญ่ของภาครัฐที่วางแนวทางการขับเคลื่อนการทำงานไว้ที่กระทรวงมหาดไทยโดยอปท. ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษพร้อมสนับสนุนด้านข้อมูลทางวิชาการงานวิจัย และองค์ความรู้ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาขยะโดยการมีส่วนร่วม

ที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

